

חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988

הגדרות

1. בחוק זה -
"אמנה" - אמנה בינלאומית, או חלק ממנה, שעניינה הסדרת מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים ושישראל צד לה;
"היתר" - היתר על-פי חוק זה;
"השר" - שר הפנים;
"זיהום הים" - מעשה או מחדל בניגוד להוראות סעיף 2;
"ים" - הים התיכון, ים סוף וים המלח לרבות חופיהם עד קו המים המתוקים;
"מקור יבשתי" - כל מקור ביבשה לרבות מיתקן ימי קבוע ולמעט כלי שיט כמשמעותו בחוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983;
"פסולת" - חומר מכל סוג או צורה;
"שפכים" - פסולת המורחקת בהזרמה, לרבות בוצה ומוצקים בתרחיף.

איסורים

2. לא יטיל ולא יזרים אדם לים פסולת או שפכים ממקור יבשתי, במטרה לסלקם לים, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא על פי היתר ובהתאם להוראות חוק זה ותקנות שהותקנו לפיו; ובלבד שלא יינתן היתר לסוגי פסולת או שפכים שנאסרו בתקנות לפי סעיף 14(א)(1).

ועדה למתן היתרים

3. (א) השר ימנה ועדה למתן היתרים שזה הרכבה -
 - (1) נציג שר הפנים, והוא יהיה היושב ראש;
 - (2) נציג שר הבטחון;
 - (3) נציג שר הבריאות;
 - (4) נציג שר התעשייה והמסחר;
 - (5) נציג שר החקלאות;

1. ס"ח 1256, התשמ"ח (21.7.1988), עמ' 118.
תיקון:
ק"ת 5792, התשנ"ז (7.11.1996), עמ' 94.

- (6) נציג שר התיירות;
 - (7) נציג שר התחבורה.
 - (ב) הודעה על מינוי הועדה ועל מענה תפורסם ברשומות.
 - (ג) הועדה תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה;
- הועדה רשאית לאצול מסמכיותיה לגבי סוגי היתרים ליושב ראש שלה או לצוות מתוכה, ובלבד שתנאים בהיתר המתייחסים לתפעול נמל ייקבעו בהסכמת שר התחבורה.

דיווח על ביצוע היתר

4. מי שקיבל היתר דיווח באופן שנקבע על הטלת הפסולת או הזרמת השפכים לים, לפי הענין.

מפקחים

5. (א) השר ימנה מפקחים לענין חוק זה.
- (ב) לצורך אכיפת הוראות חוק זה רשאי מפקח להכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שממנו מוטלת פסולת או מוזרמים שפכים לים, אולם לא יכנס -
 - (1) למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט;
 - (2) למקום המוחזק על ידי מערכת הבטחון, אלא ברשות שר הבטחון או מי שהוא הסמיך.
- (ג) נכנס מפקח למקום כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי הוא ליטול דוגמאות מכל פסולת או שפכים העלולים, לדעתו, לגרום לזיהום הים, או העשויים לשמש ראיה על עבירה לפי חוק זה; דוגמאות כאמור מותר לבדקן במעבדה ולנהוג בהן בכל דרך אחרת.
- (ד) שר המשטרה רשאי להסמיך מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על חוק זה או כדי לגלותן; בהשתמשו בסמכות כאמור -
 - (1) יהיה מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודת האמורה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות זו;

(2) דין מפקח לענין סעיף 24(א)(1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, כדין שוטר.

עונשין (חיקון החשון"ז)

6. (א) העובר על הוראות סעיף 2, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 146,000 שקלים חדשים ואם היתה העבירה נמשכת - קנס נוסף של 2,900 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי הרשעתו.
(ב) העובר על הוראה אחרת בחוק זה או בתקנות או בהיתר שניתנו לפיו, דינו - קנס; ואם היתה העבירה נמשכת - קנס נוסף של 100 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי הרשעתו.
(ג) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד, ייאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף - למעט שותף מוגבל - או פקיד באותו תאגיד ואחראי לענין הנדון, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

הגנה

7. תהיה זו הגנה טובה בעבירה על הוראות סעיף 2, אם הוכח כי היה צורך להטיל או להזרים את הפסולת לים מחמת נזק או תאונה או מחמת סכנה מוחשית לחיי בני אדם, וכן כי ננקטו כל האמצעים הסבירים למנוע את הטלת הפסולת או הזרמתה לים.

קובלנה

8. קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לא תוגש אלא אם כן -
(1) הקובל הוא אחד מאלה:
(א) כל אדם - לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה נזק לנכסיו;
(ב) רשות מקומית - לגבי עבירה שנעברה בתחומה;
(ג) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים שנקבעו בהתאם לסעיף 100(3) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;
(2) הקובל מסר הודעה לשר הפנים על כוונתו לעשות כן, ולא הוגש תוך ששים יום לאחר מכן כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה;
(3) העבירה שהיא נשוא הקובלנה לא נעברה בתחום נמל כמשמעותו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971.

חיוב בהוצאות ניקוי

9. (א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייב בתשלום ההוצאות המפורטות להלן, כולן או מקצתן, יהיה סכומן אשר יהיה, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן:
(1) הוצאות לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם בפסולת שהוטלה או הוזרמה לים אגב ביצוע העבירה;
(2) הוצאות לאיתור הפסולת שהוטלה או הוזרמה לים, כדי למנוע את התפשטותו של זיהום הים ולצמצם את הנזק שנגרם.
(ב) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.
(ג) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתובען בתובענה רגילה.

ייעוד קנסות

10. קנסות שיוטלו בשל עבירה לפי חוק זה ישולמו לקרן שהוקמה לפי סעיף 13 לפקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980.

התניית רשיונות

11. רשיון על-פי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, או רשיון הנדרש לפי כל חיקוק להקמת מפעל ולניהולו יראוהו כמותנה בקיום הוראות חוק זה.

שמירת דינים

12. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מכל דין אחר.

תחולה על המדינה

13. חוק זה יחול גם על המדינה.

ביצוע ותקנות

14. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בענינים אלה:
- (1) סוגי פסולת ושפכים אסורים בהטלה או בהזרמה לים;
 - (2) תנאים למתן היתרים;
 - (3) נהלים למתן היתרים, חידושם, שינוים או ביטולם;
 - (4) כל הנוגע לביצוע חוק זה.
- (ב) תקנות כאמור בסעיף קטן (א)(1) ו-(2) יותקנו בהתחשב בהוראות אמנה.
- (ג) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לקביעת אגרות שישולמו בעת הגשת בקשה להיתר או לחידושו, ולייעודן של אגרות כאמור.

תיקון חוק סדר הדין הפלילי

15. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בתוספת השניה, בסופה יבוא:
- "14. עבירה לפי סעיף 2 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988, בסייגים האמורים בסעיף 8 לחוק האמור."

תחילה

16. תחילתו של חוק זה ביום ד' בטבת התש"ן (1 בינואר 1990).

יצחק שמיר

ראש הממשלה ושר הפנים

חיים הרצוג
נשיא המדינה